

SIMON
ROZENDAAL

Das en kwabaal zwaaien naar Andy en Tjeerd

Het gaat goed met de das in Nederland. Eerst werd een treinverbinding in Friesland (tussen Workum en Stavoren) stilgelegd omdat dassen een burcht onder het spoor hadden gegraven, en daarna speelde hetzelfde tussen Den Bosch en Eindhoven, in Noord-Brabant.

Toch vertelde directeur Andy Palmen van Greenpeace onlangs in tv-talkshow *Op1* dat de Nederlandse natuur op omvallen stond.

Meneer Palmen jokte. De twee dames van dienst, Natasja Gibbs en Nadia Moussaïd, die enkele weken eerder nog zo kritisch ChristenUnie-leider Gert-Jan Segers interrumppeerden en het bestonden om Israël net als Iran een apartheidsregime te noemen, lieten Palmen echter ademloos en vol bewondering uitpraten, alsof hij een deskundige was in plaats van een activist. Zelfs toen hij jokte: 'De natuur gaat eraan.'

Waarde *OP1*-dames, jullie volgen toch ook het nieuws? Als de natuur eraan gaat, hoe kan het dan dat een van onze grotere landroofdieren helemaal terug is? Rond 1900 leefden hier zo'n 12.000 dassen, in 1960 waren het er nog maar 1.200. Nu zijn het er weer 6.000.

En het is niet alleen de das, onze hoogsteigen polderpanda, waarmee het goed gaat. Hebt u wel eens van de kwabaal gehoord? Ik ook niet.

De kwabaal is een beekvis die, als hij zin in van datum heeft, een kloppend geluid maakt met de spieren rond zijn blaas. U denkt, dat zuig je uit je grote duim, maar nee hoor, ik no- teer braaf wat ik lees in de onvolprezen nieuwsbrief *Nature Today*.

Kenners dachten dat de kwabaal was uitgestorven in Nederland. Toen werd in 2019 zijn hoempapa waargenomen in de Friese Lippe Gabriëlsplas. Volgens *Nature Today* niets minder dan een 'herontdekking'. Nu hebben microfoons het bronstige geluid ook geregistreerd in de Beerze – een riviertje in het hart van Noord-Brabant, daar waar het wemelt van boeren en stikstof.

Niet alleen de directeur van Greenpeace jokt over de staat van de natuur. Ook Kamerlid Tjeerd de Groot (D66) kan er wat van. Op 2 juni 2022 twitterde De Groot: 'Het gaat niet alleen slecht met de natuur, maar ook met het water. Slechts 1 procent van ons water is in een goede staat. Ook daarom zullen we onze landbouw drastisch moeten veranderen.' Op 23 februari 2023: 'Na een politiek van jarenlang de kool en de geit sparen, is 90 procent van de natuur in een slechte staat.'

Nou hebben we voor cijfers een onomstreden bron: het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Uit die informatie blijkt inderdaad dat het met een deel van de natuur niet goed gaat. De index voor 'terrestrische fauna' (dieren en diertjes op land) is sinds 1990 met 20 procent gedaald. Die voor fauna in natuurgebieden met 40, in heidegebieden met veel stikstof zelfs met 60 procent.

Maar natuur is meer dan plukjes overgevoelige heide. Nederland is een drassig land. De index voor fauna van zoetwater en moeras meet meer de essentie van de vaderlandse natuur. Welnu, die index is sinds 1990 met meer dan 50 procent toegenomen. Tel je alle plusjes en minnetjes bij elkaar op, dan ontstaat de zogeheten Living Planet Index, die door het Wereld Natuur Fonds (WNF) wordt gebruikt om veranderingen in biodiversiteit aan te geven. Wereldwijd is de LPI sinds 1970 met 52 procent gedaald, maar in Nederland stijgt hij!

Citaat: 'De Nederlandse Living Planet Index (LPI) laat over de afgelopen decennia een licht positieve trend zien. De toename is vooral toe te schrijven aan zoogdieren, reptielen en libellen.' Volgens de LPI's van het WNF daalt de biodiversiteit in arme landen, maar neemt hij in rijke landen weer toe na een flinke daling voor 1970.

Er zijn twee verklaringen (niet van het CBS of het WNF, maar van mij) waarom het in rijke landen als Nederland weer redelijk gaat met de natuur. De eerste is dat de water- en luchtvervuiling hier spectaculair is gedaald, de tweede dat rijke landen geld hebben voor natuurherstel. Zie de Oostvaardersplassen. Zie ook de Beerze, waar Waterschap De Dommel de afgelopen jaren veel in heeft geïnvesteerd, wat nu wordt beloond met de kloppende kwabaal.

De moraal: welvaart is niet slecht, maar juist goed voor natuur en biodiversiteit. **EW**

Andy Palmen (Greenpeace) en D66'er Tjeerd de Groot jokken over de staat van de natuur